

29.9.2022

Poronhoitolain 53 §:n mukaiset neuvottelut hallituksen esityksen luonnoksesta vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla perustettuja kansallispuistoja, luonnonpuistoja ja eräitä luonnonsuojelualueita koskevien lakien muuttamisesta: Mallan luonnonpuisto

Kokousaika: 29.9.2022 klo 8.00-8.45

Kokouspaikka: Teams

Osallistujat:

Ilona Latsa, YM, erityisasiantuntija
Roosa Kellokoski, YM, asiantuntija
Jenni Korhonen-Pereira Coutinho, YM, hallitussihteeri
Anni Kuoppamaa, YM, korkeakouluharjoittelija
Käsivarren paliskunnan edustajat
Juha Tornensis (Käsivarren paliskunnan poroisäntä)
Anni-Kristiina Juuso (Käsivarren paliskunta)

Asialista:

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Avattiin kokous klo 8.02.

Sovittiin, että ympäristöministeriön Jenni Korhonen-Pereira Coutinho toimii puheenjohtajana.

2. Osallistujien ja neuvotteluedellytysten toteaminen

Todettiin, että ympäristöministeriön neuvotteluedellytykset ovat olemassa.

Todettiin, että paliskunnan neuvotteluedellytykset ovat olemassa.

3. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista.

4. Mallan luonnonpuistoa koskevat lakiehdotusluonnokset (4 a § 2 mom.), YM

Ilona Latsa esitteli Mallan luonnonpuistoa koskevan lakiehdotusluonnoksen 4 a §:n 2 momenttia. Edellisessä poronhoitolain 53 §:n mukaisissa neuvotteluissa 27.9.2022 sovittiin, että 2 momentin viimeinen virke "asianomaiselle paliskunnalle ja paikalliselle saamelaisyhteisölle on varattava tilaisuus ottaa kantaa selvitykseen" pyrittäisiin kirjaamaan muotoon, joka ilmentäisi paremmin paliskunnan ja saamelaisyhteisön sekä Metsähallituksen välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta.

Uudeksi sanamuodoksi esitettiin seuraavaa: "Paliskunnalla on oikeus saada kirjallinen selvitys vaikutusten arvioinnista ennen poronhoitolain 53 §:n mukaisia neuvotteluja". Pykälämuotoilu voisi

vahvistaa yhteistyötä, sillä kohdassa selvennettäisiin, että selvityksen tekemisen jälkeen Metsähallituksen tulisi järjestää poronhoitolain 53 §:n mukaiset neuvottelut. Säännös vastaisi asiallisesti uuden kaivoslain 34 §:n ja uuden luonnonsuojelulain hoito- ja käyttösuunnitelmaa koskevan 57 §:n sisältöä.

5. Keskustelu ja paliskunnan näkemykset

Käsivarren paliskunnan edustaja Anni-Kristiina Juuso totesi, että pykälämuotoilu lähestyy tyydyttävää. On hienoa, jos pykälässä lukisi kirjallisen selvityksen antamisesta ja neuvottelujen pitämisestä. Velvoittavuus on hyvä. Juuso toi esiin, että Käsivarren paliskunnalla on yksilövalituksia kahdessa YK:n komiteassa koskien KHO:n päätöksiä kaivoslain mukaisesta menettelystä. KHO:n päätökset ovat kirjattu mukaan kaivoslain hallituksen esitykseen esimerkkeinä. Paliskunta suhtautuu kriittisesti kaivoslain materiaalien hyödyntämiseen.

Juuso ehdotti lisättäväksi perusteluihin, että tieto, joka viranomaisilla on käytössään, tulisi olla myös paliskunnan käytettävissä. Toteuttaisi FPIC:iä. Ympäristöministeriön edustaja ei nähnyt estettä kirjata, että tieto, joka on julkista, olisi osapuolilla avoimessa käytössä. Juuso huomautti, että paliskunta on julkisuuslaissa tarkoitettu asianosainen. Paliskunnalla tulisi olla oikeus samoihin tietoihin kuin Metsähallituksella on käytössään.

Juuso kysyi, tarkoittaisiko ilmaus ”on oikeus saada kirjallinen selvitys” sitä, että tiedot voitaisiin jättää toimittamatta, mikäli paliskunta ei huomaisi niitä pyytää. Ympäristöministeriöstä selvennettiin, että pykälä velvoittaisi Metsähallitusta toimittamaan tiedot ennen poronhoitolain 53 §:n mukaisia neuvotteluita. Juuso toivoi, että lakiin ei jäisi tulkinnanvaraisuuksia, kuten nykyisessä kaivoslaissa on. Kirjaukset kuten ”on varattava tilaisuus” tai ”voidaan järjestää neuvottelut” eivät riitä.

Ympäristöministeriön edustaja totesi, että uuden luonnonsuojelulain 6 §:n ja 55 §:n kautta saamelaisten oikeudet saisivat vahvistusta. Myös tältä osin tilanne tulisi parantumaan.

Juuso totesi, että ympäristöministeriön aloitteellisuus saamelaisten oikeuksien edistämiseksi on hyvä asia. Juuso varmisti, että velvoittaisiko pykälän sanamuoto (”ennen poronhoitolain 53 §:n mukaisia neuvotteluja”) neuvottelujen järjestämiseen. Ympäristöministeriöstä todettiin asian olevan näin. Velvoite olisi muutenkin olemassa, mutta tämä vielä selvennettäisiin pykälätasolla.

Käsivarren paliskunnan poroisäntä Juha Tornensis sanoi, että muotoilu sopii hänelle.

Juuso kysyi, voisiko 4 a §:n 2 momentin pykälämuotoilu olla ”paikallisen saamelaisyhteisön” sijaan siida. Menettelyn ei tulisi koskea heitä, jotka ovat eri siidasta. Tarkennetaan esityksen perusteluihin paikallisen saamelaisyhteisön tarkoittavan siidaa.

6. Yhteisymmärryksen tai erimielisyyden toteaminen ml. jatkoneuvottelun tarve

Hyväksyttiin esitetty pykälämuotoilu. Neuvottelut päätettiin yhteisymmärryksessä.

Ympäristöministeriö ja Käsivarren paliskunta kiittivät hyvistä neuvotteluista.

7. Neuvottelun päättäminen

Kokous päätettiin klo 8.35.